

Rektor

Ny modell för fördelning av statsanslaget för forskning

Beslutas

att införa en ny modell för fördelning av statsanslaget för forskning enligt de principer som framgår av detta beslut

att beakta de övergångsregler som framgår av bilaga 2.

att rektor årligen fastställer fördelningen av statsanslaget för forskning till dekan och fakultetsnämnd (FN).

att grund för fördelning av basersättning utgörs av institutionsgruppernas totala kostnader inom samtliga verksamheter.

att basersättning förmedlas via dekan.

att institutionerna får behålla ett myndighetskapital motsvarande 20 procent av institutionens intäkter (omsättning) för anslagsfinansierad forskning¹. Överskjutande medel fördelas till fakultetsnämnden för omfördelning.

att upphäva tidigare beslut om hantering av myndighetskapitalet (dnr 1-188/2019).

Beslutet gäller från och med 1 september 2024 avseende resursfördelningen från och med budgetåret 2025.

Beslutet gäller under förutsättning att konsistoriet inte fortsättningsvis fattar beslut om omfördelning av anslag för forskningsanknytning av utbildningen.

¹ Avser både forskning och forskarutbildning (verksamhetskod 2*)

Ärendet

Under 2023 genomförde universitetsledning en bred genomlysning av de utmaningar universitetet står inför den kommande tiden. En utmaning som identifierats av många intressenter inom Karolinska Institutet (KI), och som delas av ledningen, är behovet av en förändrad modell för den interna resursfördelningen.

Härutöver har det faktum att KI under åren ansamlat stort myndighetskapital, vilket utbildningsdepartementet särskilt gjort ledningen uppmärksam på, väckt frågan om dagens resursfördelningsmodell bidrar till önskade allokeringar av resurser.

Översyn av resursfördelningen kom därför att inkluderas i de strategiska fokusområden² som ledningen identifierade för att nå KI:s vision. Därutöver uppdrog konsistoriet vid sitt sammanträde i oktober 2023 rektor att ansvara för genomförandet av en översyn av KI:s interna resursfördelning inför 2025 års fördelning av anslagsmedel (dnr 1-890/2023).

En arbetsgrupp utsågs med uppdrag att ta fram förslag på en ny resursfördelningsmodell. Gruppen har letts av planeringsdirektör Gunnar Gustafsson Wiss och ekonomidirektör Eva Tegelberg. Uppdraget omfattade inte en ny resursfördelningsmodell för utbildningsanslaget, däremot ska den föreslagna modellen omfatta forskningsanknytning av utbildningen.

Efter omvärldsbevakning inom sektorn har förslag till modeller tagits fram av arbetsgruppen. Förslagen har presenterats för, och utvecklats tillsammans med KI:s olika ledningsorgan. Möten för avstämning och diskussion har vid ett flertal tillfällen under processens gång genomförts med ledningsgrupp, fakultetsnämnd, dekaner, prefekter och administrativa chefer på institutionerna.

För närmare beskrivning av processen samt grunder och praktisk tillämpning av modellen se bilaga 1.

² Uppdrag: D1. Översyn av intern resursfördelning för forskningsanslaget samt plan för myndighetskapitalet på kort och lång sikt.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor Annika Östman Wernerson i närvaro av universitetsdirektör Veronika Sundström efter föredragning av ekonomidirektör Eva Tegelberg. Närvarande var också titel Medicinska föreningens ordförande Elin Törnqvist.

Annika Östman Wernerson

Eva Tegelberg

Bilagor:

Bilaga 1. Process och grunder för modell för fördelning av statsanslag för forskning

Bilaga 2. Övergångsregler för modell för fördelning av statsanslag för forskning

Process och grunder för modell för fördelning av statsanslag för forskning

Bakgrund

Under 2023 arbetade universitetsledning tillsammans med hela organisationen fram nio strategiska områden. Målet med dessa områden är att skapa de bästa förutsättningarna för att uppnå KI:s övergripande mål och vision enligt Strategi 2030. Därefter har arbetsgrupper skapats och uppdrag formulerats inom varje strategiskt område. Ett av dessa uppdrag handlar om att se över hur forskningsanslaget fördelas internt samt att planera för användning av myndighetskapitalet på kort och lång sikt.

Målsättning

Uppdraget syftar till att skapa en modell för hur forskningsanslaget fördelas och säkerställa att anslaget förbrukas löpande och inte ackumuleras som myndighetskapital. Modellen ska vara väl förankrad i organisationen och kunna tillämpas från och med 2025.

Under arbetets gång har följande mål konkretiserats:

- Basersättning till alla institutioner.
- Bättre planeringsmöjligheter och – förutsägbarhet.
- Förbättrade villkor för utbildande institutioner.
- Löpande användning av anslaget.
- Minskat myndighetskapital.
- Möjlighet till gemensamma satsningar på institutionsgruppsnivå.
- Färre avsättningar av forskningsanslag på central nivå.

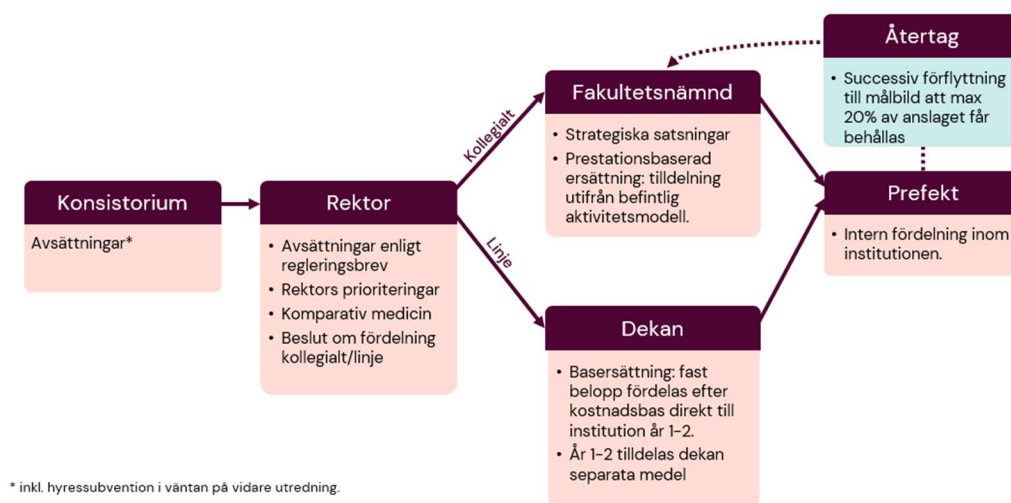
Arbetsgrupp

Uppdraget har letts av planeringsdirektör Gunnar Gustafsson Wiss och ekonomidirektör Eva Tegelberg. Övriga deltagare i gruppen har varit verksamhetscontroller Peter Brandberg, controller Bengt Karlsson och controller Charlotta Kubu. Gruppen har arbetat i nära samarbete med dekanerna.

Process

Arbetsgruppen har efter omvärldsbevakning inom sektorn tagit fram förslag på modeller. Förslagen har presenterats för, och utvecklats tillsammans med KI:s olika ledningsorgan. Under processen har arbetsgruppen vid flera tillfällen haft möten för avstämning och diskussion med ledningsgrupp, fakultetsnämnd (FN), dekaner, prefekter och administrativa chefer på institutionerna.

Resursfördelningsmodell

I modellen fördelas medel från rektor till FN respektive dekan. Medel till FN avser strategiska satsningar samt prestationsbaserad ersättning till prefekt. Medel till dekan avser basersättning för vidare förmedling till prefekt. Modell för fördelning av den prestationsbaserade ersättningen beslutas av FN. För budgetåret 2025 tillämpas den modell för aktivitetsbaserad forskning som fastställts genom beslut 16 juni 2020 (dnr: 1-945/2019).

Fördelning av basersättning till dekanerna

Fördelning av basersättning ska ske till dekanerna. Preliminärt besked om basersättningens storlek och fördelning kommer att kommuniceras under kvartal tre för att ge bättre planeringsförutsättningar.

Fördelningsgrund för basersättningen

Som fördelningsgrund för basersättningen används en kostnadsbas som inkluderar institutionsgruppens totala kostnader inom alla verksamhetsgrenar. Kostnadsbasen utgörs av utfall för senast stängda bokföringsår, vilket innebär två år före budgetår. Som fördelningsgrund 2025 används därmed 2023 års utfall.

Modell för hantering av myndighetskapital

Enligt modellen tillåts institutionen att ackumulera myndighetskapital inom den anslagsfinansierade forskningen motsvarande 20 procent av intäkterna (omsättning) inom samma verksamhet¹. Överskjutande medel fördelas till FN för omfördelning som prestationsbaserad ersättning.

Förutsättningar för införandet av modellen

Modellen förutsätter att konsistoriet i fortsättningen inte fattar beslut om omfördelning av medel avseende forskningsanknytning då den föreslagna modellen omfattar detta.

Förväntade effekter av modellen

Införandet av modellen förväntas leda till ökad förutsägbarhet och trygghet. Detta uppnås genom att ersättningen fördelas i två spår: dels basersättning via dekan, dels prestationsbaserad ersättning via FN. Den tvådelade fördelningen bidrar till att premiera både bredd och spets inom forskningen. För att skapa bättre förutsättningar för forskning inom institutioner med omfattande utbildningsverksamhet inkluderas även utbildningskostnaderna i fördelningsgrunden för basersättningen.

¹ Avser både forskning och forskarutbildning (verksamhetskod 2*)

Vidare förväntas en mer aktiv omfördelning av anslagsöverskott leda till att den löpande förbrukningen ökar och därmed KI:s myndighetskapital inom anslagsfinansierad forskning minskar.

Implementering

Modellen för fördelning kommer att tillämpas från och med budgetåret 2025.

Övergångsregler för modell för fördelning av statsanslag för forskning

Fördelning av basersättning

Under en period på två år (2025–2026) sker fördelning av basersättning direkt till institution. Därefter sker fördelningen via dekan.

Övergångsmedel 2025

För att ingen enskild institution ska få ett sänkt anslag för forskning 2025 jämfört med 2024 kommer rektor besluta om att tillskjuta övergångsmedel.

Medel från rektor till dekaner

Under en period på två år (2025–2026) tilldelas respektive dekan medel från rektor för prioriteringar och omfördelningar. Tilldelningen för 2025 uppgår till 5 mnkr per dekan och för 2026 15 mnkr.

Hantering av myndighetskapitalet

I modellen för hantering av myndighetskapital får institutionerna behålla ett ackumulerat myndighetskapital inom anslagsfinansierad forskning¹ uppgående till 20 procent av institutionens intäkter (omsättning) inom samma verksamhet. Under en period på fyra år (2025–2028) införs denna modell successivt. I tabellen nedan framgår hur stor andel av ackumulerat myndighetskapital inom anslagsfinansierad forskning, utöver dessa 20 procent, som institutionen får behålla. Överskjutande medel omförs till fakultetsnämnden för omfördelning som prestationsbaserad ersättning.

¹ Avser både forskning och forskarutbildning (verksamhetskod 2*)

Utfall år	Andel över 20 % som institutionen får behålla
2025	80%
2026	60%
2027	40%
2028	20%